

UKRAJINSKÁ ABECEDA

Tak, jako na počátku seznámení dnešních podnikatelů bývá výměna vizitek, tak na počátku seznámení se s jazykem je abeceda, zvláštní vizitka jazyka.

Písmeno		název	výslovnost	příklad
tiskací	psací			
А а	<i>А а</i>	a	[a]	абетка, агрус
Б б	<i>Б б</i>	бе	[b]	баба, батько
В в	<i>В в</i>	ве	[v]	вона, весна
Г г	<i>Г г</i>	ге	[h]	гриб, книга
Г г	<i>Г г</i>	ге	[g]	гано́к, гру́нт
Д д	<i>Д д</i>	де	[d]	дя́лько, до́бро
Е е	<i>Е е</i>	e	[e]	мо́ре, де́рево
Є є	<i>Є є</i>	є	[je]	Євро́па, з'є́днання
Ж ж	<i>Ж ж</i>	же	[ʒ]	ні́ж, жі́нка
З з	<i>З з</i>	зе	[z]	зако́н, на́зва
И и	<i>И и</i>	и	[y]	ми́р, чо́тири
І і	<i>І і</i>	i	[i]	Іва́н, ні́ч
Ї ї	<i>Ї ї</i>	ї	[ji]	Ки́їв, ї́жа
Й й	<i>Й й</i>	йот	[j]	кра́й, Йо́сип
К к	<i>К к</i>	ка	[k]	кі́нь, ра́нок
Л л	<i>Л л</i>	ел	[l]	лі́то, кі́л
М м	<i>М м</i>	ем	[m]	ма́ти, землі́я
Н н	<i>Н н</i>	ен	[n]	наро́д, Ні́на
О о	<i>О о</i>	о	[o]	о́ко, поло́вина
П п	<i>П п</i>	пе	[p]	При́п'ять, пта́х
Р р	<i>Р р</i>	ер	[r]	рі́чка, де́рево
С с	<i>С с</i>	ес	[s]	си́н, се́стра
Т т	<i>Т т</i>	те	[t]	ту́т, та́нок
У у	<i>У у</i>	у	[u]	Украї́на, су́сіп
Ф ф	<i>Ф ф</i>	еф	[f]	сфе́ра, фо́то
Х х	<i>Х х</i>	ха	[ch]	схе́ма, ха́та
Ц ц	<i>Ц ц</i>	це	[c]	це́рква, оці́нка
Ч ч	<i>Ч ч</i>	че	[č]	чо́тири, ні́ч
Ш ш	<i>Ш ш</i>	ша	[š]	шко́ла, гру́ша
Щ щ	<i>Щ щ</i>	ща	[šč]	ща́стя, ха́ща
Ь ь	<i>ь ь</i>	м'який знак	*	ті́нь, альпіні́ст
Ю ю	<i>Ю ю</i>	ю	[ju]	юна́к, любо́в
Я я	<i>Я я</i>	я	[ja]	я́вір, і́м'я

POZOR!

1) Souhláska [B], která se nikdy nestává neznělou, může přecházet v neslabikotvorné [Ÿ]:

a) jako souhláska vystupuje před samohláskou: *водá, вéчир, вíрити*;

b) jako samohláska vystupuje na začátku slova nebo na konci slabiky či slova: *дівочий - дівчá [діўчá], кривавий - кров [кроў], вдова [ўдова], вчора [ўчóра]* atd.

2) Písmena Я, Ю, Є, pokud stojí na začátku slova, po samohlásce, apostrofu nebo měkkém znaku, vyslovují se s jotací (jsou jotovaná), t.j. [JA], [JU], [JE]: *стояла, думає, свою, в'ється, яма, юнак*; v pozici po souhlásce změkčují předcházející souhlásku, vyslovují se tedy jako [A], [U], [E]: *ряд, люблю, трéте*.

3) Písmeno Ĩ vždy znamená jotovanou výslovnost, t.j. [JI] na rozdíl od předcházejících Я, Ю, Є vždy označuje dvě hlásky.

4) Písmeno Ш [ŠČA] označuje dvě hlásky [ШЧ]: *віще, щітка, щеміти, прощати*.

5) [И] a Ъ (měkký znak) nikdy nestojí na začátku slova.

* Měkký znak změkčuje předchozí souhlásku.

ZAPAMATUJTE SI

1) V ukrajinské abecedě je 33 písmen.

2) Jotovaná písmena:

Є	=	Й	+	Е
Ї	=	Й	+	І
Ю	=	Й	+	У
Я	=	Й	+	А

3) [Г] [г] - laryngální (hrtanová) souhláska, podobná českému [H]: *гáдка, плуг, газéта, гра́мота*;

4) [Г] [г] - zadopatrová závěrová souhláska, podobná českému [G]: *áгрус, га́ва, га́зда, га́нок*.

! Ve vlastních jménech cizího původu jsou možné dvě varianty: *Гéте* i *Гéте*, *Гданськ* i *Гданськ*.

5) Ъ - měkký znak neoznačuje žádnou hlásku a slouží jen k označení měkkosti předcházející souhlásky: *ба́тько, бли́зько, кі́нь, дьóготь, льон*.

6) V ukrajinské grafice se používá zvláštní znak - apostrof ' , který neoznačuje žádnou hlásku, ale vkládá se dovnitř slov k označení rozdílné výslovnosti před Я, Ю, Є, Ĩ: *п'ять, м'ясо, б'є, з'їсти, в'ються*. Apostrof není písmeno a není součástí abecedy.